

МЕДИА МОНИТОРИНГ

16 ЮНИ 2022 г.

Член на:

Източник: [Money.bg](https://money.bg)

Заглавие: Депозитните системи за опаковки в Европа, от които трябва да се учим

Линк: <https://money.bg/panorama/depozitnrite-sistemi-za-opakovki-v-evropa-ot-koito-tryabva-da-se-uchim.html>

Текст: Две нови европейски държави, Словакия и Латвия, въведоха депозитни системи за опаковки от напитки в началото на 2022 година и само няколко месеца по-късно отчитат висок обществен интерес и добри резултати. Те представиха опита си на онлайн семинар, организиран от ReLoop Platform.

Според измененията в Директива 94/62/ЕО на ЕП и на Съвета от 2018 г., най-късно до 2029 г. в страните членки на ЕС трябва да се събират 90% от PET опаковките за напитки и да се влагат най-малко 30% рециклиран материал в новите бутилки. За 2025 г. има междинна цел - 77% събиране и най-малко 25% повторно използване.

Над 10 държави в Европа вече използват депозитни системи, които доказаха ефективността си по пътя към амбициозните европейски цели. Още 15 страни, включително България, са в процес на въвеждането ѝ. У нас Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България (АПБНБ), която представлява задължената индустрия във връзка с целите на евродирективата, вече има визия за реализация на решението - "от бутилка в бутилка".

АПБНБ предвижда в българския модел на депозитна система да се включат всички търговски обекти - големи и малки, а целта е материалът да бъде събиран, рециклиран и вложен обратно в производството в България, т.е. в затворен цикъл. За събирането следва да се използват веддинг машини и други смарт приложения, но е ключово те да бъдат част от националната система.

Отделни пилотни проекти (бел. ред. например така наречените "кучемати"), потенциално крият много рискове - за липса на прозрачност и финансова отчетност, както и за пътя на опаковките, след като попаднат във вендинг автомата. Те трябва да се рециклират в българските заводи и да се вложат обратно в новите опаковки тук, за да не се оскъпи себестойността на производството, а оттам и цената за крайния потребител. А това може да се гарантира само ако са част от законово регламентираната депозитна система.

СЛОВАКИЯ е започнала процеса на подготовка преди няколко години. Тогава огромна част от опаковките от напитки попадат в битовия отпадък. Населението употребява 550 млн. кенчета и 750 млн. пластмасови PET бутилки годишно. Необходимото законодателство в страната е прието през 2019 година, а за управлението на депозитната система е създадено дружество с нестопанска цел. Водещи в него са производителите на напитки в страната, заедно с търговските обекти.

Само няколко месеца по-късно 75% от населението в Словакия показва силно одобрение към решението. В момента системата там обхваща опаковки от 0,1 до 3 л. Депозитът е на стойност 15 евро цента за всички видове бутилки - за да няма объркване сред потребителите. Търговските обекти с площ над 300 кв. м. са задължени да участват, а по-малките се включват доброволно. Амбалажът се събира чрез вендинг автомати или чрез ръчно събиране със скенер за баркод. След това се транспортира до център за сортиране и накрая опаковките се продават на компании за рециклиране.

Приоритет на администратора в Словакия е пълният кръгов модел, в който рециклираният материал се предлага първо на производителите на напитки и бутилиращите компании за вода. Това е важно, защото те обезпечават финансово европейските цели и за тях достъпът до материала с качества за контакт с храни е жизненоважен. Те са и единствената индустрия, задължена да постигне кръгов модел при опаковките си, при строги изисквания за качеството им и след рециклиране.

ЛАТВИЯ въвежда депозитна система само месец след Словакия. Изследване на потребителските нагласи от 2021 г. отчита, че гражданите там я очакват с нетърпение, а 84% вярват, че е необходима. Латвийската система обхваща пластмаса, стъкло и метал в различни обеми, като опаковките от спиртни

напитки са само до 6% съдържание на алкохол. За разлика от Словакия, в Латвия са включени са и стъклени опаковки за многократна употреба.

В момента общият обем на депозитни опаковки на Латвия е между 450-500 млн. Задължително е събирането в магазини с площ над 300 кв. м. Регламентиран е задължителният характер на системата за производителите, като само малките семейни компании с по-малко от 150 кг. опаковки на продуктите си се включват доброволно. Депозитът е на стойност 10 евро цента за опаковка. Стремещт отново е към кръгов модел, с приоритетен достъп на производителите до рециклирания материал.

НОРВЕГИЯ е една от държавите с най-добри резултати след въвеждане на депозитна система и почти всички останали европейски страни са черпили от нейния опит при разработването на националните си системи.

Реално депозитна система в Норвегия работи още от 1902 година. От 1999 г. тя се управлява като частно акционерно дружество с нестопанска цел, с равен дял на участие и ангажимент на производителите на безалкохолни напитки и бира и търговците на дребно. Оперативните разходи на системата се покриват от депозитите, които потребителите не са си възстановили. Като допълнителен стимул, всички депозити, включително непотърсените от потребителите, са освободени от ДДС.

За всички производители в Норвегия е много по-изгодно да бъдат част от депозитната система, тъй като събирането и рециклирането на опаковки извън нея предполага множество допълнителни такси. В същото време се поощрява финансово използването на опаковки с екологичен дизайн. А стремещт е към пълен кръгов модел и многократно използване на бутилката от производителите.

В Норвегия опаковки се събират и от най-малките магазини, включително онлайн магазините, които приемат обратно опаковки от домакинствата. Днес там се влага над 80% рециклирано съдържание в новите PET бутилки. Най-ефективно е събирането чрез вендинг машини - 94%.

ШВЕЦИЯ е първата държава в Европа, която въвежда система за събиране на опаковки от напитки през 1984 г., две години след приемането на законодателство. Първоначално тя обединява производителите, които искат да рециклират алуминиеви кенове. Тогава започват да се разпространяват и пластмасовите опаковки и правителството решава да предотврати замърсяването чрез мерки в посока кръгова икономика.

Шведската система успява да рециклира над 90% от събраните опаковки. За целта в страната има разположение над 12 000 пункта за събиране. Там разполагат и със специализирани превозни средства за събиране на материали. А внедрените технологии постигат най-добро качество на обработка на алуминий в цяла Европа.

Ключово за успеха на депозитната система е, че производителите и хранителните вериги си сътрудничат отлично. В Швеция над 3000 магазина за хранителни стоки и стоки за дома действат като пунктове за събиране, като в тях са инсталирани

над 4000 автомата за връщане на опаковки. От 2023 година ще стане задължително да се приемат опаковки на плодови сокове.

Производителите, които са част от шведската депозитна система, имат гарантирано предимство при обратното изкупуване на рециклирания материал. Събраните опаковки се предлагат първо на тях преди да се пуснат на свободния пазар.

Във ФИНЛАНДИЯ, в обхвата на депозитната система, която е доброволна, са включени много продукти, включително алкохолни напитки - PET бутилки, алуминиеви кенове, рециклируеми стъклени бутилки, опаковки за многократна употреба и др. Като стимул за производителите е таксата от 5 евро цента на литър продукт, която те могат да спестят, ако се присъединят към лицензираната депозитна система.

Всеки гражданин във Финландия връща около 400 опаковки годишно. Миналата година са събрани 97% от кенчетата, 90% от PET бутилките и 98% от стъклените бутилки.

ЕСТОНИЯ е първата държава в Източна Европа, която въвежда депозитна система през 2005 г., включително за бутилки за многократна употреба. Тя е задължителна за всеки, който продава напитки. И там, както в Норвегия, депозитът не се облага с ДДС.

Системата се финансира от непотърсените обратно депозити. Около 350 компании, които са производители и вносители на напитки в Естония, управляват депозитната система. В страната има над 1200 пункта за събиране на територията на търговските обекти /всички, които са над 200 кв.м./, като най-голяма е събираемостта чрез вендинг автомати. Малките търговски обекти събират опаковките ръчно. Събраният от депозитната система материал се продава обратно на производителите на напитки в затворен кръг.

В ЛИТВА системата за задължително повторно използване на стъклени бутилки работи още от 2006 година. Производителите на напитки в страната изпитват недостиг на суровини за опаковки, затова индустрията винаги се е стремяла да влага 50% повторно в производството. След провеждане на проучвания, които показват ефективността на депозитната система, необходимото законодателство се въвежда още през 2016 година.

Литовската индустрия на производителите на напитки има 18 месеца, в които да подготви оперативния старт. Бързо се организира създаването на централна организация, която да администрира системата. Тя е съставена от браншовете на пивоварите, бутилиращите компании за минерална вода и търговците на дребно. Регистрирана е като публична компания без право на печалба.

Когато депозитната система влиза в оперативно действие, Литва достига 75% събиране на опаковките на индустрията, макар че първоначалните цели са за 60%. Скоро след това процентите стават 92-93% годишно. А 100% от събрания материал се рециклира.

В Литва има над 3000 точки на обратно изкупуване на опаковките. Вендинг машините, които са 1100, се намират предимно в големите супермаркети. В малките населени места опаковките се връщат в малки търговски обекти.

Депозитната система също спасява бутилките за многократна употреба, защото те остават предпочитани за огромна част от населението.

[Източник: Факти](#)

Заглавие: Технологични кофи за боклук издават сексуални стонове (ВИДЕО)

Иновацията се появи в Швеция

Линк: <https://fakti.bg/technozone/687507-tehnologichni-kofi-za-bokluk-izdavav-seksualni-stonove-video>

Текст: Какво ви мотивира да изнесете боклука до контейнера? Отговорност, възпитание, просто искаш улицата да е чиста. Но, за съжаление, не всички хора са такива и често пластмасовата бутилка от бира се озовава в най-близкия храст.

В шведския град Малмьо властите искат да променят депресиращата ситуация. За целта кошчетата за отпадъци по улиците на града бяха модернизирани. Например, когато отпадък падне точно в кофата, тя издава неприлични и добре познати стонове.

Когато боклукът влезе в контейнера, удрайки се в някоя от стените ще чуете едно от предварително програмираните съобщения, изречени със слаб глас: „Ммм, следващия път малко вляво“, ако пък сте точни - "Искам още, да, да" е правилно, да" и т.н..

Местните власти се надяват, че този подход ще помогне за поддържането на града чист и ще мотивира хората, особено младите, да не хвърлят боклука навсякъде.

Като цяло това е доста интересен подход, както за призоваване на гражданите да поддържат улиците чисти, така и доста забавна туристическа атракция.

[Източник: 24 Часа](#)

Заглавие: 13-годишен краде от частен дом във Вършец

Линк: <https://www.24chasa.bg/bulgaria/article/11783439>

Текст: Служители на РУ Вършец разкриха малолетен извършител на кражба от частен дом в града. Тази седмица жителка на курортния град подаде жалба за извършена кражба на 35 метра многожичен кабел от циркуляр за рязане на дърва, намиращ се в постройка в дома ѝ.

При проведените оперативно-издирвателни мероприятия е установен извършителят – 13-годишен жител на Берковица, който изгорил кабела, а медния проводник продал в пункт за изкупуване на черни и цветни метали във Вършец за сумата от 25 лв. По случая е образувана преписка в РУ Вършец.